

oud nieuws

Uitgegeven door de historische vereniging van Krimpen aan de Lek "Crempene"

Nr.11 juni 2016

Beste leden,

Deze nieuwsbrief zal gaan over de periode dat de heer G. J. van Oordt burgemeester was van Krimpen a/d Lek, 1928-1952. Een periode die zich kenmerkte door de grote werkeloosheid de Tweede Wereldoorlog en een dreigende fusie met Krimpen a/d IJssel, die uiteindelijk niet doorging. Ook zijn onderduiken begin 1945 en de hachelijke tijd die we meemaakten na het neerschieten van de plaatsvervangende N.S.B.-burgemeester Slings komt ter sprake. Voor uitgebreidere informatie over de verschillende onderwerpen kunt u onze uitgave EVACCUÉS en KRIMPEN A/D LEK TIJDENS DE TWEEDE WERELDOORLOG raadplegen (evt. te leen in de bibliotheek).

Nieuwe burgemeester

Na het overlijden van de toenmalige burgemeester van Krimpen de heer A.L. van Haaften, op 27 december 1927, heeft men in de heer G. J. van Oordt voor onze gemeente een nieuwe burgemeester gevonden. Hij is geboren op 4 oktober 1887 in Alphen aan de Rijn en was getrouwd met Aleida van Eck. De heer Van Oordt was ambtenaar ter secretarie in Overschie. Zij gingen wonen aan de Rijdsijk no. 19 in het complex waar ook het postkantoor was gevestigd.

*Links: woonhuis burgemeester Rechts: postkantoor
Complex kort na de nieuwbouw in 1926*

Burgemeester met bestuursleden van de Oranjevereniging tijdens de viering van het 50-jarig regeringsjubileum van koningin Wilhelmina op 31 aug. 1948

De heer Van Oordt werd bij Koninklijk Besluit van 11 februari 1928 benoemd tot burgemeester van Krimpen a/d Lek en is tot aan zijn overlijden op 2 juli 1952, dus ruim 24 jaar, burgemeester van onze gemeente geweest.

In de plaatselijke kranten stond vermeld dat ter gelegenheid van de installatie onze gemeente in vlaggentooi was.

De druk bezochte bijzondere raadszitting werd geopend door de loco-burgemeester de heer B. Boogaerdt. Aanwezig waren o.a de burgemeesters van Overschie, Ouderkerk a/d IJssel, Nieuw-Lekkerland, en Berkenwoude, de loco-burgemeester en wethouder van Krimpen a/d IJssel en de wethouder van Lekkerkerk. Voorts nog andere officiële personen. Bijzonder is wel wat de voorzitter voorleest, een

schrijven van de raadsfractie van de S.D.A.P. dat de heren niet ter vergadering zullen verschijnen wegens hun verletkosten!

Na binnenkomst van de heer Van Oordt sprak de voorzitter, de heer Boogaardt, hem toe, waarbij hij hem gelukwensde met zijn benoeming en daarna uitweidde over de gunstige aspecten van deze gemeente, maar ook over zaken zoals de slechte staat van het gemeentehuis en de gebrekkige verkeerswegen en het onderwerp volkshuisvesting. Na beëindigen van zijn toespraak werden de tekenen van waardigheid overhandigd en werd de burgemeester verzocht zijn voorzitterszetel in te nemen.

Nadat hij zijn installatierede had uitgesproken was er gelegenheid in het sociëteitsgebouw nader kennis te maken met de nieuwe burgemeester. Velen maakten hier gebruik van. Door de muziekvereniging "Crescendo", directeur de heer C. Horsman, werd 's middags een serenade gebracht.

Het was voor de burgemeester geen gunstige tijd om deze functie op zich te nemen, daar het land al behoorlijk te lijden had onder de toenemende moeilijkheden ten gevolge van de crisis waar we mee te maken hadden. De werkloosheid nam toe, vooral ook voor een gemeente waar de scheepsbouw veel werk verschaft. Door de malaise in deze tak van industrie kwamen niet alleen hier, maar ook de diverse toeleveringsbedrijven in de omgeving zonder werk.

Begin 1931 werden al 83 werklozen ingeschreven. Door het vergroten van de begraafplaats en het verbeteren van de Breekade werd tijdelijk weer werk verschaft.

Een merkwaardige maatregel in deze moeilijke tijd heeft de burgemeester genomen in mei 1931 toen hij de caféhouders vergunning verleende om gedurende de zomertijd het sluitingsuur op werkdagen een halfuur en op zaterdagen een uur later te stellen. Voor de zondag bleef de verordening van kracht.

In juni 1931 werden een 30-tal personen uit onze gemeente uitgezonden naar de Drentse venen, een maatregel die door een gemeenteraad toch niet zo maar genomen wordt.

De burgemeester bleek vanaf het begin al betrokken geweest bij het verenigingsleven. Al in 1929 werd een comité gevormd met het doel tot stichting te komen van een zwembad voor de gemeenten Krimpen a/d Lek en Lekkerkerk. Als voorzitter werd gekozen burgemeester G. J. van Oordt. Op 21 juni 1930 werd Zwembad Schuagt geopend.

Bij de Oranje Vereniging, die jarenlang hier de festiviteiten rond het koningshuis organiseerde, was hij ook jaren betrokken. Hij was ook medeoprichter van de stichting "Eigen Haard", die jaarlijks een uitstapje voor de ouderen verzorgde, waarbij hij zelf dan ook meeging. De brandweer kreeg de nodige aandacht, er werden 3 motorspuiten gekocht en het brandweerpersoneel werd geüniformeerd. Hij heeft zich ook sterk gemaakt voor de aanleg van trottoirs ten behoeve van de veiligheid van het verkeer. Dat hij vond dat er een brug over de IJssel moest komen mag ook niet onvermeld blijven.

Opening van zwembad "Schuagt" 21 juni 1930

De mannen van de Oranje Vereniging

De burgemeester bij de konijnenfokvereniging

De burgemeester aan zijn bureau met gem- secretaris Visser en de wijkagent

Raam geschonken door de burgemeester van Krimpen a/d Lek bij de bouw van de nieuwe Nederlands Hervormde kerk in 1940

De artistieke gaven van de burgemeester

Het zal u misschien verbazen dat burgemeester Van Oordt behalve het uitoefenen van zijn ambt, ook zeer verdienstelijk met zijn handen kon werken, gezien de onderstaande foto's van wat hij heeft gecreëerd.

In het oude gemeentehuis al stond een kast die hij voorzien heeft van "wapens" die herinnerden aan de acht achtereenvolgende burgemeesters van Krimpen a/d Lek vanaf 1851 tot 1952, het jaar van overlijden van de burgemeester.

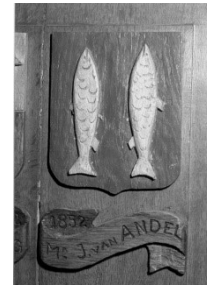
J.G.C. Schrijver
1825-1833

J.W. Mijnlief
1833-1852

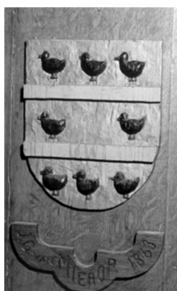
W. van Waning
1852

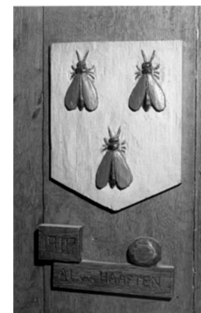
Mr. J. van Andel
1852-1856

J.E.G. de Vries
1856-1863

J.G. van Mierop
1863-1907

A.L. van Haafden
1907-1927

G.J. van Oordt
1928-1952

Beurtschipper langs het Middelland voor Krimpen aan de Lek 1830

De prince van Oranien quam in 1766 by Crimpen over de Lecq

Ijsbreker 1929

Krimpen's Reeders ter walvischvangst 1733

Clipperschip uitvarende van Krimpen naar Sydney 1864

Fusie die niet doorging

In de jaren 1937-1940 speelde zich een nogal spannende affaire af. Er was namelijk een discussie op gang gekomen over een mogelijke samenvoeging van Krimpen a/d Lek met Krimpen a/d IJssel. De reden hiervoor was dat het toenmalige raadhuis (Dorpsstraat 35) zich in een zeer bouwvallige staat bevond. Eén gemeentehuis voor twee gemeenten zou dan betaalbaar zijn. De begrootte kosten voor een nieuw raadhuis, naar een ontwerp van een Amsterdamse architect, zou f 33.000,- gaan bedragen. Dat was in die tijd natuurlijk een fors bedrag. Ook was er een mogelijkheid om met houthandel Boogaardt het pand Rijdsdijk 24 te ruilen met de grond die vrij zou komen na afbraak van het oude gemeentehuis, waarmee het terrein van Boogaardt kon worden uitgebreid. Het college van B. en W. was hierover nogal verdeeld. De burgemeester en wethouder C. Roest waren in ieder geval tegen deze gang van zaken. Hoe deze affaire zich verder ontwikkelde is indertijd gepubliceerd door Hans Dekker. De samenvoeging met Krimpen a/d IJssel is uiteindelijk niet door gegaan.

In de Schoonhovense Courant van 12 februari 1940 stond een uitgebreid artikel. Deze sprak over een plechtige vreugde te Krimpen a/d Lek, met vlaggen, muziek en erewijn.

Hiernaast de zgn "Dubbele Raad" die bestond uit de gemeenteraad aangevuld met personen uit de gemeente. De voorzitter van deze raad was de heer P. van Namen. Ook in Krimpen a/d IJssel was zo'n raad samengesteld.

"Dubbel Raad" opgericht in 1939

1: L. van Duyvendijk, 2: mvr. Van Oordt, 3: G.J. van Oordt (burgm.), 4: J.C. Groeneveld (weth.), 5: J. Visser (gem.-secr.), 6: J. Vermeer, 7: M. Verhoeff, 8: A. Dogterom, 9: P. den Buitelaar, 10: J. Brand, 11: P. Liedorp, 12: J. van Vliet, 13: P. van Namen, 14: F. Alblas, 15: J. Slingerland, 16: J. Bouter, 17: P. A. Halewijn, 18: J. den Hater, 19: W. Roest(weth.), 20: P. de Groot, 21: P. Eerland, 22: B. Ooms, 23: J.C. Hagen

Nieuwbouw van het raadhuis zat er voorlopig niet meer in, daar inmiddels het krediet was ingetrokken en met het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in mei 1940 was de mogelijkheid hiertoe ver weg. Pas in 1951 kon men het pand Dorpsstraat 7 betrekken door grondruil (met Boogaardt!) en bijbetaling van f 15.000,-

Burgemeester in oorlogstijd

De Tweede Wereldoorlog is begrijpelijkerwijs een heel apart hoofdstuk in het leven van de burgemeester geweest. Allereerst de mobilisatie waar we te maken kregen met de detachering van Nederlandse militairen. Al in juni moesten er 47 militairen van het regiment Genietroepen worden ingekwartierd, en na het uitbreken van de oorlog op 10 mei 1940 kregen we de 11^e mei al te maken met de vluchtelingen uit Rhenen. Dit waren er wel 2800 op een bevolking van ± 3070 inwoners! Ook de inkwartiering van de Duitse militairen vanaf oktober 1940 had veel impact in ons rustige dorp. Behalve de particulieren die militairen in huis moesten dulden werden hiervoor diverse gebouwen o.a. scholen gevorderd. Burgemeester en Wethouders hadden hier samen met de gemeenteambtenaren veel werk en hoofdbrekens aan om alles in goede banen te leiden. Hoewel we aanvankelijk geen honger hoefden te lijden, werd

voedsel toch steeds minder te krijgen. Voor van alles had men bonnen nodig, niet alleen vanwege de schaarste, maar ook om hamsteren tegen te gaan. Dit leidde er toe dat de zwarte handel steeds meer toenam. De burgemeester kreeg daarom diverse malen ingezonden briefjes, waarin men b.v. schreef: ” *dat daar iets aan gedaan moest worden want die “heren” die zich daar mee op hielden werkten niet, dronken dure borrels en gingen met andermans vrouwen naar de stad*”. Deze briefjes waren nooit ondertekend en daardoor zal de burgemeester ze voor kennisgeving aangenomen hebben.

Regelmatig werden mannen ook uit onze gemeente tewerk gesteld in Duitsland, vooral in de oorlogsindustrie.

De burgemeester ondergedoken

Gedurende de bezettingstijd kregen gemeenten opdrachten waar men het niet mee eens was om die uit te voeren, maar waar men niet onderuit kon. Op een gegeven moment was er voor de burgemeester een grens bereikt.

Hij werd namelijk verzocht naar Den Haag te komen om daar te horen te krijgen dat het bevolkingsregister moest worden ingeleverd. Dat hield dus in dat het voor de Duitsers gemakkelijk werd om de gegevens te vinden van mannen die in aanmerking kwamen voor tewerkstelling in Duitsland. Hij heeft wel gezegd dat hij dat zou doen, maar heeft toen besloten het bevolkingsregister te laten “onderduiken”. Dit hield in dat hij, zijn vrouw en twee dochters eveneens moesten onderduiken. Het bevolkingsregister werd verstopt in een plantenkas achter hun huis. Hij heeft wel de gemeenteambtenaar Chris Hofwegen in de arm genomen en verteld wat er ging gebeuren en hem gezegd dat hij maar moest zien wat hij er mee deed. Hofwegen kreeg ook de sleutel van de plantenkas. De burgemeester is toen ondergedoken in Lopik en kort daarna zijn de twee dochters naar een boerderij in Stolwijk gegaan. Ze hebben dus de bevrijding af moeten wachten eer ze weer terug konden. Intussen hadden er vluchtelingen, (asociale gezinnen) volgens de burgemeester, uit Dussen onderdak gekregen van 1 febr. (tot 27 juni 1945!) in het nu onbewoonde pand van de familie Van Oordt. Bij terugkomst troffen ze er wat men noemt een uitgewoond huis aan. Veel spullen waren gestolen of beschadigd o.a. veel glasgordijnen.

Op 13 februari 1945 werd L.C. Slings, een N.S.B.-er aangesteld als burgemeester. Samen ging hij met een agent controles uitoefenen aan de Molenweg. De agent aan de dijk en de burgemeester aan de Tiendweg. Toen de burgemeester twee fietsers aan wilde houden, bleken deze wapens bij zich te hebben, afkomstig van de wapendroppings in de polder. Zij wilden aanhouding voorkomen en hebben hem toen neergeschoten. Dit gaf veel commotie in de gemeente. Veel volwassenen vluchtten Krimpen uit omdat men bang was voor represailles. Gelukkig is alles goed afgelopen. Burgemeester Slings kreeg een nette begrafenis op de begraafplaats alhier.

Ontwikkeling van ons dorp

In de crisisjaren is er onder zijn leiding veel gedaan aan vooral de doorgaande wegen zoals Tiendweg, Breekade en Molenweg. Nieuwe bruggen aan de Molenweg en de Schoolstraat gaven betere verbindingen met de Tiendweg.

De uitbreiding van na de oorlog is ook gerealiseerd naar een idee van de burgemeester. Hij vond dat er in ons langgerekte dorp een centrum en dorpskern moest komen. Het tot stand komen hiervan (de beroepenwijk, b.v. Blokmakersstraat) heeft hij voor zijn overlijden nog mee kunnen maken.

Kort voor zijn pensioengerechtigde leeftijd is de burgemeester thuis plotseling overleden. Hij is begaven op de algemene begraafplaats aan de Molenweg.

COLOFON

Historische vereniging van Krimpen aan de Lek “Crempene”

Redactie en opmaak: Henk Klip
Correctoren: Aris Middelkoop en Jan Kees Wepster

Secretariaat: Buitenweg 8.
2931AC Krimpen aan de Lek
Tel: 0180 522465
e-mail: crempene@telfort.nl
[website:www.historischeverenigingcrempene.nl](http://www.historischeverenigingcrempene.nl)
facebook: www.facebook.com/historischeverenigingcrempene